

VAPAA-AJATTELIJAIN LIITTO RY

TOIMINTAKERTOMUS 2012

1. Yleistä

2. Toiminnan johto

2.1. Liittovaltuusto

2.2. Liittohallitus ja työvaliokunta

2.3. Toimihenkilöt

3. Työryhmät

3.1. Taloustyöryhmä

3.2. Lehden toimituskunta (toimitusneuvosto)

3.3. Sääntö- ja liittokokoustyöryhmä

3.4. Hautausmaatyöryhmä

3.5. Omantunnon- ja vakaumuksenvapaus -työryhmä (ET- ja katsomusainetyöryhmä)

4. Jäsenistö

4.1. Jäsenyhteistyö

4.2. Liiton 75-vuotisjuhlat

4.3. Vierailut jäsenyhdistyksissä

5. Toimipaikka ja kirjasto

6. Talous

6.1. Yleistä

6.2. Jäsenmaksut

6.3. Liiton omistamien vuokra-asuntojen tilanne ja hallinnointi

6.3. Avustukset

6.4. Tilintarkastus ja tilintarkastajat

7. Tiedotus, lausunnot, kannanotot ja kantelut

7.1. Tiedotteet, kannanotot ja lausunnot

7.2. Julkiset esiintymiset

7.2. Verkkosivusto

7.3. Jäsenlehti

7.4. Esitteet

8. Huomionosoitukset

8.1. Ansiomerkit ym.

8.2. Väinö Voipio -palkinto

1. Yleistä

Liiton varsinaisen tehtävän mukaisesti liitto antoi useita kannanottoja, joiden tavoitteena oli uskonnottomien yhdenvertaisen ja syrjimättömän kohtelun edistäminen tilanteissa ja asioissa, joihin valtion ja kuntien toiminnassa liittyy omantunnon ja vakaumukseen vapaus.

Liiton sisäisessä toiminnassa voimavaroja vei liiton omistamien huoneistojen vuokrauksen sekä vuokranmaksun ja huoneistojen kunnan seurannan järjestäminen ja ulkoistaminen, sekä jäsenlehden sisällöllinen ja ulkoinen uudistaminen.

Huoneistojen hallinnoinnin uudistaminen ja toisaalta uuden testamentin saaminen vakauttivat liiton talouden.

Edellä mainittujen asioiden tultua kuntoon painopistettä on voitu siirtää sääntöjen mukaisten tavoitteiden toteuttamiseen.

2. Toiminnan johto

2.1. Liittovaltuusto

Valtuuston kokoonpano oli sama kuin ed. vuonna, paitsi että varajäsen Anita Törn erosi yhdistyksestään 24.9., jolloin hänen katsotaan eronneen myös liittovaltuustosta. Valtuuston täydentäminen siirtyi vuoteen 2013.

Jäsenet, varajäsenet suluissa:

Robert Brotherus, puheenjohtaja
Olavi Korhonen varapj. (Antti Värri)
Jani Hinkka (Johanna Sauna-aho)
Ilkka Vuorikuru (Jaakko Wallenius)
Marko Koivuniemi
Markku Perkiö (Tauno Perkiö)
Juha Kukkonen (Kimmo Laine)
Anneli Laakkonen (Pasi Hiltunen)
Timo Mykrä (Jari Peltonen)
Juha Toivonen (Marja Vinni)
Timo Karjalainen (Sirpa Pöyhönen)

Valtuusto kokoontui 2 kertaa sääntömääräisiin kokouksiinsa, joissa asioina olivat sääntöjen

edellyttämät asiat.

2.2. Liittohallitus ja työvaliokunta

Liittohallituksen kokoonpano pysyi entisenä, paitsi että. varajäsenet Niko Saarinen ja Kristian Virtanen erosivat. Uusien valinta on siirtynyt vuoteen 2013.

Jäsenet, varajäsenet suluissa:

Petri Karisma, puheenjohtaja

Marko Lakkala, varapuheenjohtaja

Esa Ylikoski, pääsihteeri (Henrik Sawela)

Kari Pasanen

Heljä Pekkalin (Tomi Pinomäki)

Tapio Kortesaari (Lasse Pylkki)

Aimo Törmänen (Roope Kangas)

Arvid Saarinen (Markku Pääkkönen)

Mikko Mäkinen (Antti Ellonen)

Hallitus kokoontui 7 kertaa: 4 fyysistä kokousta, 3 sähköpostikokousta. Lisäksi joukko sähköisiä neuvotteluja.

Työvaliokuntaan, joka valmistelee liittohallituksen kokouksia ja huolehtii päätösten toimeenpanosta, ovat kuuluneet Petri Karisma, Esa Ylikoski, Heljä Pekkalin ja Lasse Pylkki. Työvaliokunta on kokoontunut fyysisesti joitakin kertoja, sähköisesti jäsenet ovat neuvotelleet miltei jatkuvasti, mutta päätökset on uuden toimintakulttuurin mukaisesti tehnyt se, joka on asian ottanut hoitaakseen.

2.3. Toimihenkilöt

Vuoden alussa lehden toimitussihteeriksi valittiin teatteritieteen maisteri Suvi Auvinen (Helsinki) ja taittajaksi graafikko Sauli Lehtinen (Pori).

Elokuussa liiton toimihenkilöksi nimikkeellä projektikoordinaattori valittiin Jouni Vilka (Tampere). Hän on työskennellyt n. päivän viikossa toimistolla, muuten etänä.

3. Työryhmät

3.1. Taloustyöryhmä

Jäsenet olivat Petri Karisma ja Heljä Pekkalin.

Taloustyöryhmä uudisti liiton omistamien vuokra-asuntojen hallinnoinnin (ks. 6.2. Liiton omistamien vuokra-asuntojen tilanne ja hallinnointi).

3.2. Lehden toimituskunta (toimitusneuvosto)

Jäsenet: Lasse Pylkki pj, Petri Karisma päätoimittaja, Esa Ylikoski, Aimo Törmänen, Suvi Auvinen toimitussihteeri. Lehden on tahtanut Sauli Lehtinen. Toimituskunta on kokoontunut 4 kertaa, sähköpostiviestintää, uudistanut lehden sekä sisällöllisesti yleisölehden suuntaan (mm. numerokohtaiset teemat, osastoja) että ulkoasun (koko A4, 32 sivua, täysväriäinen, ilmestyy 4 kertaa vuodessa), kilpailuttanut painotalon, lisännyt tuntuvasti lehden markkinointia (muun muassa kohdennettua ilmaisjakelua). Lehden tilaajamäärä onkin n. kuusinkertaistanut, tilaustulojen noustessa noin 4000 euroon. Lehti ollut esillä Helsingin kirjamesuilla ja Kultin sivustolla ja kutakin numeroa on lähetetty 5-20 kpl jäsenyhdistyksille. Vuoden 2011 lehtiin perustuva valtion kulttuurilehtituki aleni 7500:sta 5000:een.

3.3. Sääntö- ja liittokokoustyöryhmä

Jäsenet: Kari Pasanen pj ja Lasse Pylkki. Ryhmä uudisti ansiomerkkiohjesäännön (hyväksytty) ja laati ansiomerkkien hakulomakkeen. Yhdistysten mallisäännöt ovat hyväksyntää vaille valmiit. Työn alla yhdistysten rekisteriseloste sekä liittokokousohjesääntö. Kokoontunut fyysisesti kerran (Tampereella), lisäksi s-postineuvotteluja.

3.4. Hautausmaatyöryhmä

Jäsenet: Anneli Laakkonen, Heljä Pekkalin, työryhmästä erosi Anita Törn. Kokoontunut kerran. Työryhmä pyrkii koordinoimaan yhteistyötä hautausmaan omaavien yhdistysten välillä.

3.5. Omantunnon- ja vakaumuksenvapaus -työryhmä (ET- ja katsomusainetyöryhmä)

Jäsenet: Esa Ylikoski pj, Markku Pääkkönen, Jori Mäntysalo, Petri Karisma, Anneli Aurejärvi-Karjalainen, Lasse Pylkki, Kaisa Robbins, Antti Ellonen. Valmistellut lausuntoja ja kannanottoja. Työskennellyt sähköpostitse.

4. Jäsenistö

Jäsenyhdistyksiä 27, niissä henkilöjäseniä vuoden lopussa 1816. Jäsenyhdistysten määrä pysyi v. 2012 ennallaan. Yhdistysten tilittäminen henkilöjäsenten määrässä tapahtui hieman nousua. Liittomaksu tilitykset alla yhdistyksittäin (suluissa vuosi 2011):

- Forssan VA 40 (43)
- Helsingin VA 419 (446)
- Helsingin yliopiston VA-yhdistys Prometheus 4 (5)
- Joensuun VA 13 (8)
- Kainuun VA 59 (60)
- Karkkilan VA 252 (205)
- Kemin VA 97 (94)
- Keski-Suomen VA 56 (49)
- Keski-Uudenmaan VA 35 (35)
- Kotkan VA 198 (211)
- Kouvolan VA 37 (32)
- Lahden VA 67 (73)
- Lappeenrannan VA 14 (14)
- Luoteis-Lapin VA 16 (33)
- Länsi-Uudenmaan ateistit 12 (5)
- Nokian VA 22 (24)
- Oulun seudun VA 32 (37)
- Porvoon seudun VA 20 (13)
- Rovaniemen VA 8 (2)
- Raision VA 24 (24)
- Satakunnan VA 58 (58)
- Seinäjoen VA 21 (20)
- Tampereen VA 194 (191)
- Turun VA 102 (104)
- Vaasan VA 0 (0)
- Vapaa-ajattelijain Vuoksenlaakson yhdistys 10 (10)
- Varkauden VA 6 (6)

10 yhdistyksen jäsenmäärä kasvanut, 7 ennallaan, 10 laskenut
YHTEENSÄ 1816 (1802 vuoden 2011 lopussa)

4.1. Jäsentyhteistyö

Seuraavat jäsenyhdistykset ylläpitävät kymmentä tunnustuksetonta hautausmaata: Forssan VA, Kainuun VA, Karkkilan VA, Kemin VA, Keski-Suomen VA, Kotkan VA, Luoteis-Lapin VA, Kouvolan VA, Vaasan VA, sekä Satakunnan VA. Näistä Satakunnan VA sai liitolta 6.10.2012 lahjoituksena Siikaisten hautausmaan, jonka liitto peri lakkautetulta Siikaisten siviilirekisteriyhdistys ry:ltä. Helsingin yhdistys on jatkanut yrityksiä hautausmaan hankkimiseksi.

Liitto tuki taloudellisesti hakemusten perusteella yhdistysten hautausmaiden ylläpitoa ja kehittämistä yli 5000 eurolla.

Yhteyttä jäsenyhdistyksiin on pidetty sähköisesti listan Yhdistykset kautta, liiton sivustolla sekä syksyllä lähetetyllä tiedotteella Jäsenkirje 1/2012 (paperinen ja sähköinen versio).

4.2. Liiton 75-vuotisjuhlat

Liitto juhli 75:tä toimintavuottaan 3.11.2012 liiton uudistetussa toimistossa (vastaanotto) ja Käpylän Työväentalossa (pääjuhla, juhlapäivällinen). Paikalla oli kutsuttuina jäsenyhdistysten edustajia. Ohjelmassa oli juhlapuhe (Jarkko Tontti) sekä stand up -komiikka (Timo Julkunen). Juhlassa jaettiin myös tunnustuspalkintoja. Järjestelyistä vastasi Erja Sallinen, seremoniamestarina toimi Ilkka Vuorikuru. Paikalla 36 osallistujaa.

4.3. Vierailut jäsenyhdistyksissä

Liiton puheenjohtaja Petri Karisma vieraili Karkkilan, Kotkan, Keski-Suomen, Keski-Uudenmaan, Länsi-Uusimaan, Porin ja Lappeenrannan yhdistyksissä.

Liiton pääsihteeri Esa Ylikoski vieraili Kotkan ja Turun yhdistyksissä.

5. Toimipaikka ja kirjasto

Toimisto Neljäs linja 1, Helsinki, 2 huonetta, joista etuhuone kalustettiin uudelleen v. 2012 (pöytiä, tuoleja, kaappeja, kirjahyllyjä), toimii kokoustilana ja kirjastona. Kellarista on vuokrattuna varasto. Toimistoon liisattiin skannerina ja kopiokoneena toimiva verkkotulostin merkkiä Bizhub 224 Konica Minolta, jolla voidaan tulostaa niin asiakirjoja kuin korkeatasoisia ja monivärisiä esitteitä.

Kirjaston uudemmat kirjat on järjestetty ja luetteloitu lainausta varten (Erja Sallinen). Vanhemmat kirjat on siirretty kellarivarastoon odottamaan luettelointia.

6. Talous

6.1. Yleistä

Liiton talous oli vakaalla pohjalla. Tulos vuonna 2012 oli 10 064,86 € ylijäämäinen. Liitto sai testamentin, joka sisälsi pienehkön osakehuoneiston Helsingissä ja jonkin verran käteisvaroja.

6.2. Jäsenmaksut

Liittomaksuja eli jäsenyhdistysten maksamia jäsenmaksuja liitto sai yhteensä 18 180 euroa.

Vapaa-ajattelijain Liitto ry on jäsen IHEU:ssa (International Humanist and Ethical Union), jäsenmaksu 500 eur.

6.3. Liiton omistamien vuokra-asuntojen tilanne ja hallinnointi

Vuokratuura Oy huolehtii siitä, että asunnoissa on jatkuvasti maksavia vuokralaisia. Vuokratuloja on tämän johdosta saatu vuonna 2012 merkittävästi enemmän kuin 2011. Hallinnointituura Oy huolehtii liiton omistamien asuntojen hallinnoinnista. Sopimus on ollut voimassa 1.7.2012 alkaen. Vuoden 2012 aikana liitto myi yhden omistamistaan vuokra-asunnoista (Vellamonkatu).

6.4. Avustukset

Uskonnottomasta seremoniapalvelusta, puhujista ja neuvonnasta huolehti edelleen Pro-Seremoniat, jonka osakas liitto on yhdessä mm. Humanistiliiton ja Prometheus-leirin tuki ry:n kanssa. Liitto välitti puhujapyyntöjä Pro-Seremonioille ja jäsenistölleen Pro-Seremonioiden mainoksia. Liitto myönsi hakemuksesta tukea perheille uskonnottoman juhlapuhujan palkkaamiseksi.

Liitto sai kulttuurilehtitukea 5000 euroa ja valtion toiminta-avustusta 23 000 euroa.

6.5. Tilintarkastus ja tilintarkastajat

Tilintarkastajana toimi Timo Vilén, HTM.

Tositetarkastajina toimivat Tarmo Niskanen ja Veikko Laine.

7. Tiedotus, lausunnot, kannanotot ja kantelut

7.1. Tiedotteet, kannanotot ja lausunnot

Liittohallitus on antanut seuraavat kannanotot ja lausunnot:

- Lausunto työryhmämuistiosta Tulevaisuuden perusopetus- valtakunnalliset tavoitteet ja tuntijako (Lausunto 20.3.2012)
- Uskonnon asemaan koulussa halutaan muutosta (Tiedote 1.6.2012)
- Puolustusministeri suojelee Vapaa- ajattelijain aloitteille (Tiedote 3.8.2012)
- Vapaa-ajattelijat puolustusministerille: Uskonnolliset tilaisuudet vapaa- ajalle

varusmiespalveluksessa (Tiedote 13.7.2012)

- Päivi Räsänen sotkee omat mielipiteensä ja julkisen viran sisäministerinä (Tiedote 7.11.2012)
- Joulujuhla kuuluu kaikille (Tiedote 3.12.2012)

7.2. Julkiset esiintymiset

Liiton puheenjohtaja Petri Karismaa haastateltiin Vapaa-ajattelijain Liiton tavoitteista moneen merkittävään mediaa, kuten Radio ylex, Radio Rock, Ylen aamu-tv ja Sunnuntaisuomalainen.

7.3. Verkkosivusto

Liiton verkkosivuston ulkonäköä uudistettiin samalla kun sen toimivuutta parannettiin. Verkkosivusto sijaitsee Sangen palvelimella.

7.4. Jäsenlehti

Liitto julkaisee lehteä nimeltä Vapaa Ajattelija, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Vaikka Vapaa Ajattelija on liiton jäsenlehti, sitä on tuotu suuremmankin yleisön tietoon ja sen tilaajina onkin liiton jäsenyhdistysten jäsenten lisäksi paitsi liiton ulkopuolisia yksityishenkilöitä, myös useita kirjastoja. Vapaa Ajattelijan toimituskunnasta lisää kohdassa 3.2.

7.5. Esitteet

Liitto valmisti 4 esitettä jaettaviksi erilaisissa tilaisuuksissa: Liiton yleisesite, Koulu ja uskonto (erikseen vanhemmille ja viranomaisille), Koululaisten iltapäivätoiminta. Esitteitä on jaettu esim. messuilla useita satoja.

7.6. Graafinen ilme

Liitto otti käyttöön uuden graafisen ilmeen.

8. Huomionosoitukset

8.1. Ansiomerkit ym.

Liiton hopeisen ansiomerkin sai Timo Vilén ja liiton standardin Jori Mäntysalo.

8.2. Väinö Voipio -palkinto

Väinö Voipio -palkinto myönnettiin Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan vuoden

2011 promootio toimikunnalle ”tunnustuksena uskonottomien ihmisten yhdenvertaisuuden sekä omantunnon ja vakaumuksen vapauden huomioon ottamisesta ja kunnioittamisesta”. Perusteluissa todetaan, että ensimmäistä kertaa Helsingin yliopiston Valtiotieteellisen tiedekunnan promootiohistoriassa oli vuoden 2011 promootion ohjelmassa yhtä aikaa promootiojumalanpalveluksen kanssa vaihtoehtoinen tunnustukseton tilaisuus.